

George Volceanov & George-Paul Volceanov,
Noul dicționar de argou al limbii române,
București, Litera, 2019, 368 p.

Laurențiu BĂLĂ

*Universitatea din Craiova (România), Facultatea de Litere
Departamentul de Comunicare, Jurnalism și Științe ale educației
CeCArg (Centrul de cercetări argotologice)*

lbala@central.ucv.ro

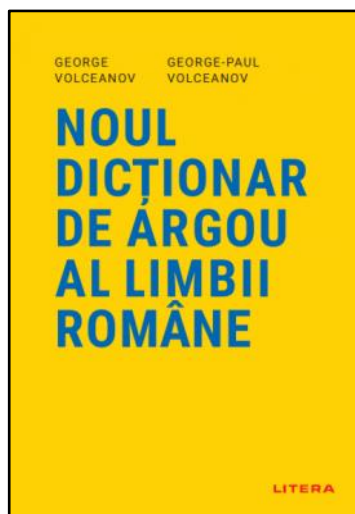

RIN ACEST EVENIMENT EDITORIAL al anului 2019, argotologia românească se îmbogățește grație activității neobosite a celui mai prolific lexicograf al acestui dome-

niu de la noi, George VOLCEANOV, ajutat, de data aceasta, de fiul¹ care pare să împărtășească pasiunea neobosită pentru argou a tatălui său.

Apărut în condiții grafice de calitate, la editura Litera, „noul dicționar” cuprinde 368 de pagini, fiind cea mai bogată realizare lexicografică dedicată argoului românesc de până acum. Lucrarea se deschide cu un fel de... „cuvânt înainte”, destul de consistent, intitulat „Lexicografia argotică românească la 2006”²

(pp. 3-13), semnat de George VOLCEANOV, în care acesta întreprinde o scurtă

¹ Este vorba de o „recidivă”, căci tânărul VOLCEANOV a contribuit și la o altă lucrare lexicografică a tatălui său, ultimul *Dicționar de argou englez-român*, apărut la noi (București, Niculescu, 2015), cei doi fiind ajutați în acest demers și de Raluca Nicolae.

² Practic, este reluat materialul („În loc de prefață”) publicat de autor în deschiderea unui alt *Dicționar de argou al limbii române* (București, Niculescu, 2006), după un „Cuvânt înainte” (pp. 5-8) semnat de Adriana Stoichițoiu-Ichim. Același titlu, potrivit în 2006, poate părea puțin surprinzător la ediția din 2019... Să fi ales, oare, VOLCEANOV această reluare pentru că, practic, între 2006 și 2019 nu a mai apărut niciun alt dicționar de argou al limbii române? Nu știm, cert este că autorul nu ne oferă nicio explicație pentru această opțiune! Astfel de reluări nu sunt neobișnuite, numai că ele sunt marcate ca atare: „Prefață la ediția X/din anul Y” etc.

și argumentată trecere în revistă a realizărilor din acest domeniu publicate după 1989. Foarte diverse și inegale ca valoare, acestea au constituit, practic, rațiunea redactării dicționarului din 2006, care venea să completeze DAEF (*Dicționarul de argou și expresii familiare ale limbii române*, publicat în colaborare cu Anca Volceanov, în 1998), în bună parte și ca urmare a sugestiilor primite de autor în unele recenzii, în majoritate pozitive, apărute după lansarea DAEF.

Adevărata prefață a *Noului dicționar de argou al limbii române* se intitulă... „Scurtă prefață” (pp. 15-18). Autorul ne amintește – pornind de la o afirmație a lui Noel „Razor” Smith, un obișnuit experimentat al penitenciarelor britanice, care susținea că „*argoul se modifică de la o zi la alta*” –, că s-au scurs deja 13 ani de ediția anterioară a dicționarului său de argou (v. *supra*, nota 2) și că în toată această perioadă „*lucrurile n-au stat pe loc*” (p. 15). Și, la fel cum în prefața la ediția din 2006 (vezi pp. 3-13, în prezentul dicționar, sau pp. 9-19, în ediția din 2006), menționa realizările din domeniul lexicografiei argotice românești de până la DAEF, dar și după, VOLCEANOV amintește, de data aceasta, de câteva realizări importante din domeniul argotologiei românești apărute după 2006, precum și de prezența remarcabilă a argoului, a studiilor care îi sunt dedicate, în mediul universitar românesc.

Autorul trece apoi la noutățile aduse de această ediție, mai ales în ceea ce privește sursele noilor termeni argotici recenzați – jargonul rețelelor de socializare, dar și cel al „multinaționalelor” și, nu în ultimul rând, al relațiilor tot mai deschise dintre Republica Moldova și România, care au drept consecință faptul că „*limba română a început să preia tot mai mult, dinspre margine spre centru, termeni argotici inediți*” (p. 17). Apoi, deși VOLCEANOV se arată mai optimist decât marele lexicograf britanic, Jonathon Green, ce deplângea faptul că accesul generalizat la internet a creat în rândurile mulțimii o falsă impresie, aceea că toată lumea are dreptate în ceea ce privește argoul și că a-ți exprima pur și simplu o părere este același lucru cu a avea dreptate, susține și el necesitatea dicționarelor tipărite, compilate de către specialiști, în dauna celor online, creație anonimă a mii de nespecialiști (în lexicografie...), de multe ori derutante și presărând confuzie, mai ales în ceea ce privește demersurile traducătorilor.

Fără a respinge această opinie, a necesității unor astfel de dicționare specializate alcătuite de lexicografi, lingviști de meserie, filologi etc., trebuie să remarcăm și aspectele pozitive pe care existența dicționarelor online (de argou sau de orice altceva) le are pentru cunoașterea și studierea tuturor aspectelor unei limbi, orale sau scrise, generale sau de nișă, alcătuite de specialiști sau de amatori. Roade ale muncii pline de pasiune a unor dedicați mai mult dau mai puțin cunoscuți, mai avizați, sau, dimpotrivă, mai nechemăți, dicționarele scrise au o importanță incontestabilă în cunoașterea

oricărei limbi și mai ales a unor aspecte ale acesteia mai puțin cunoscute, mai dinamice, aflate deci în permanentă schimbare, cum este argoul. Aceste dicționare nu sunt contestate în niciun fel de cele online, ai căror autori, iluștri anonimi, contribuie... gratuit și fără a aștepta vreo recunoaștere, vreo validare de orice fel din partea publicului sau a specialiștilor, la o mai bună cunoaștere a limbii, a lexicului ei, a nuanțelor și sensurilor noi pe care unii termeni le capătă, a apariției unor noi vocabule caracteristice limbii vorbite de azi, atât de dificil de surprins în dinamica ei impetuoasă. Cu alte cuvinte, profitând copios de viteza de înregistrare a termenilor considerați argotici, familiari, colocviali etc. specifică internetului, aceste dicționare pot oferi oricând o radiografie la zi a evoluției lexicului unei limbi, mult mai ușor de realizat decât cea obținută prin intermediul unui dicționar tipărit, al cărui proces de compilare/creație/redactare/tipărire/lansare poate dura, uneori, ani de zile! De aceea, credem că dicționarele/glosarele/listele etc. online sunt benefice pentru orice limbă și pentru orice aspect al său, aceste creații anonime nepunând în pericol în niciun fel existența dicționarelor tipărite, semnate de specialiști...

După fireasca „Listă de abrevieri și semne folosite” (p. 19), urmează dicționarul propriu-zis (pp. 21-337), în care găsim, așa cum era firesc, termeni noi, care nu se regăsesc în ediția 2006, alături de nelipsitele vocabule și expresii populare, a căror prezență în dicționarul său de argou a fost susținută de VOLCEANOV și în prefața la precedenta ediție (cu referire la reproșul care i s-a adus în ceea ce privește lipsa unei demarcații clare între termenii populari și cei argotici, în *DAEF* 1998). În explicația acestei opțiuni el se baza atunci pe afirmațiile unor renumiți lingviști mai vechi, Lazăr Șăineanu și Iorgu Iordan, citați de Adriana Stoichițoiu-Ichim în lucrarea sa, *Vocabularul limbii române actuale*. Totuși, în ediția 2006, VOLCEANOV admite până la un punct reproșul care i s-a făcut, „renunțând la mare parte din balastul de termeni familiari din *DAEF* și fișând, în compensație, termeni argotici inediți.” (2019: 10, sau 2006: 16). În ciuda acestei renunțări, și ediția din 2006, dar și cea din 2019 conțin numeroase cuvinte și expresii populare, care, în opinia noastră, pot figura oricând într-un dicționar general al limbii române, într-unul de arhaisme și regionalisme etc., dar mai puțin într-unul de argou, publicat în 2019!

Astfel, cu totul la întâmplare, iată câțiva termeni și câteva expresii populare care nu prea își au locul într-un astfel de dicționar: *angara*, *angarale* s.f. necaz, belea (în condițiile în care chiar unul dintre cei doi termeni explicativi figurează, el însuși, cu același sens, în dicționar: v. *belea*); *lăcrămație*, *lăcrămații* s.f. (pop.) reclamație; *la paștele cailor* expr. (pop.) niciodată; *la spartul târgului* expr. prea târziu etc., etc.

Între paginile 339 și 363, ale prezentei ediții, așa cum VOLCEANOV ne-a obișnuit încă de la edițiile din 1998 și 2006, se află un „Glosar analogic și de sinonime”, foarte util, un fel de mic dicționar invers, adică al noțiunilor importante în lumea argotizanților. Dimensiunile acestuia, în timp, ne permit să constatăm evoluția cantitativă, în primul rând, a termenilor (argotici, populari, familiari, colocviali recenzați de autor). Astfel, la ediția din 1998 el ocupa paginile 289-300, adică 12 pagini, pentru ca la ediția din 2006 (pp. 275-302) să ajungă la... 28 de pagini! În actuala ediție, „glosarul” respectiv ocupă 25 de pagini (dar, ținând seama de mărimea fonturilor tipografice utilizate, cuprinde mai mulți termeni decât oricare din edițiile precedente).

O noutate absolută a dicționarului este reprezentată și de un „Appendix - Porecle de persoane publice” (pp. 364-366), care conține o listă ordonată alfabetic de personaje publice din sport, justiție, dar mai ales din politica ultimelor decenii postdecembriste și nu numai (vezi „Ceaușescu, Elena”, „Ceaușescu, Nicolae” etc.), prezențe mai mult sau mai puțin demne de reținut de istoria acestor ani.

Dicționarul este completat de o „Bibliografie” (pp. 367-368), și ea îmbogățită față de cea a primei ediții (1998), care ocupa o singură pagină (la cea de-a doua ediție se întindea pe aproape 2 pagini), pentru ca ultima să aibă fix 2 pagini!

În concluzie, avem în față cel mai bogat dicționar de până azi al argoului românesc, alcătuit de cel mai prolific lexicograf al acestui domeniu de la noi, lucrare care constituie un instrument indispensabil pentru orice traducător în și din limba română, dar și pentru cei cu adevărat pasionați de această limbă, dornici s-o cunoască sub toate aspectele ei.

Poate că pasiunea pentru traduceri a autorului (excelent traducător din engleză, dar și din maghiară, un „recidivist” incorigibil în ambele limbi) l-a determinat să se... înhame (din fericire pentru noi, iubitorii argoului românesc și nu numai!) la această extrem de prodigioasă activitate lexicografică, atât uni-, cât și bilingvă, ale cărei realizări le așteptăm mereu cu interes!

